

Gyakorlókertünk rövid története

Az első gyakorlókertünket a 60-as évek elején alakítottuk ki. Központi elemét a botanikus kert és egy környékbeli fajtából kialakított szőlőkert alkotta, amelyben az elmondások szerint közel 300 fajta szőlő szerepelt, ami a mostani sportcsarnok helyén virágzott 1988-ig.

Az iskola melletti üres területen egy komposztáló terület létesült. Ide hozhatta a településről ősszel mindenki a falombot, amit aztán a gyerekek szitáltak át, és készítettek belőle trágyát a zöldségekert számára. Itt kapott helyet egy szerszámoskamra is. Szintén az iskolához kapcsolódó terület és néhány ház kertje szolgált a zöldségekert számára. Mellette egy nagyobb, hagyományos módon készült üvegház volt. Itt telettették és szaporították a muskátlikat, és zöldségpalántákat neveltek a zöldségekert számára. Nem volt fűthető, csak az oldalának egy része süllyesztett, ami viszonylag benntartotta a meleget. Főleg hidegtűrő zöldségpalántákat neveltek, fejeskáposztát, karalábét, kelkáposztát stb. Ezeket a növényeket a gyerekek palántázták ki a zöldségekertbe tavasszal. Volt még itt paradicsom, paprika, zöldborsó, zöldbab is. A megtermelt zöldségeket a gyerekek árulták kedden és pénteken a piacon. A befolyt összegben magvakat, növényvédőszert vásároltak. Ekkor még heti két órában tanítottuk a gyakorlati foglalkozás tantárgyat. Az 1980-as években lett technika a tantárgy neve. Külön dolgoztak a lányok, és külön a fiúk két nevelő segítségével. A lányok végezték a viszonylag könnyebb munkákat, palántázás, gyomlálás, öntözés, a fiúk a nehezebb munkákat, így fordítás, talajelőkészítés. Az 1980-as évek végén sokszor volt nagyon magas a talajvíz, ezért sok nehézséget okozott a tarackosodás, a túl nedves talaj, mivel ez a terület jóval alacsonyabban feküdt a többenél.

A gyümölcsöskert elülső részében bokrok, ribizli, málna termett, mögötte csonthéjasok, szilva, barackok, és leghátul többféle alma. A sorok között eperrel is foglalkoztunk. Sajnos a terület nem volt teljesen elkerítve, így sokat küszködtünk a lopások miatt. A megtermelt gyümölcs is eladtuk. Itt a gyerekek főleg a gyomtalanításban és a szüretben tudtak részt venni. A sok tavaszi csapadék miatt a szerszámoskamra, és az üvegház elkerült a mostani kerékpártároló helyére. Az üveg helyett fólia borította a régi vázat, amit még sokáig használtunk palántanevelésre.

A 90-es évek után a tantárgyfelosztás módosításával, amikor az óraszám lecsökkent heti egy órára, teljesen elsorvadt a gyakorlókert is. Sajnos a 2000-es évek elején megszűnt.

Napjaink

Városunkban a gazdaság átalakulásával mára már kevés család foglalkozik mezőgazdasággal. 2000 óta az iskola szomszédsága, környezete be lett építve, így a technika tantárgy óraszámának csökkenése mellett az infrastruktúra sem tette lehetővé a gyakorlókert újraélesztését. A mindennapi oktatásban azzal szembesülünk, hogy a gyermekek alig – alig találkoznak háziállatokkal, konyhakerti növényekkel, kertészeti munkálatokkal. Nevelési programunk lényegi eleme az életre nevelés, melynek fontos része, a hagyományok, hazánk értékeinek ápolása, ezen belül a mezőgazdasági kultúra megismerése, gyakorlása. Az eltelt évek azt erősítették meg bennünk, hogy nagy szükség lenne egy tankertre, gyakorló kertre, ahol az ismeretek életközeli, gyakorlati átadásával többrétűvé tehetnénk a gyermekek

képességfejlesztését, munkára nevelését, környezettudatos gondolkodásuk kialakítását. Két éve tervezzük a gyakorlókert kialakítását, s ebben az évben végre sikerült az iskolával határosan telkeket megvásárolni ehhez. Az 1400 m² nagyságú gyakorlókert arculatát most kezdjük megformálni.

Terveink

Az ősi hagyományokat modern köntösbe bújtatva, egy biokertben gondolkodunk, hiszen régen sem használtak vegyszereket, és ma is egyre jelentősebbé válik a vegyszermentes kertészkedés. A növényvédelmet azok a természetes praktikák jelentik, amiket elődeink használtak, a vetésforgótól kezdve, a növénytársításon át a komposztálásig. Ehhez a legjobban megfelelőek az ősi tájfajta magok, amelyek sokkal rezisztensebbek, továbbá évről-évre újravethetőek (leszámítva néhány fajt, ahol a terület szűkössége miatt nagy a keresztbeporzás esélye), így a magok többségét évről-évre tervezzük begyűjteni, majd újravetni. Amennyiben igény mutatkozik rá, kiosztani a gyerekeknek a fölösleget otthoni próbálkozásra.

A biokert mellett szól a gyerekek egészségének védelme, és a gyerekek természethez való viszonyának elmélyítése, annak folyamatainak a jobb megértésével.

Terveink szerint a kert fő profilja a zöldségtermesztés lesz, de gyümölcsfák és bokrok is helyet kapnak majd benne, annak szegélyeinél. A jellegzetes gyümölcsök mellett néhány kevésbé ismert faj is tervben van, inkább a változatosság lenne a cél, mint a mennyiség. Ilyen szemlélet vezetne a fűszerkert kialakításánál is, amely egy kisebb területet kapna. Ezek mellett a virágok is szerepet kapnak, az esztétikumuk mellett a hasznosságuk miatt is, mivel sokuk felhasználható a növényvédelemben, a kártevők távoltartásával, a hasznos rovarok odavonzásával.

Az iskola területén nagy mennyiségben képződik avar és kaszálék, ezeket a kert komposzt és mulcs formájában hasznosítja majd, ahogy a kartonhulladékot is. A tejespoharak egy része pedig a palántázáshoz használhatóak fel, de törekszünk számos egyéb módját is kiaknázni az újrahasznosításnak.

A területen egy raktárépület, komposztáló, és öntözés kerül kialakításra, a későbbiekben pedig tervben van fólia a palántázáshoz. Tekintve, hogy a kert most kerül kialakításra, sok dolog később fogalmazódik majd meg, mire lenne igény és lehetőség.

